

TILLEGGSVARSLING OM STORULYKKEANLEGG, TROLLMYRA GJENVINNINGSANLEGG

INNSPILL FRA NATURVERNFORBUNDET PÅ JEVNAKER

Naturvernforbundet på Jevnaker har innspill til de framlagte planene – innen temaer som risiko – påvirkning på bo- og oppvekstmiljø – lukt - beredskap - trafikk.

Risiko

En utilsiktet hendelse vil påvirke mennesker og miljø. Både tilfeldig forbipasserende, folk som har sitt arbeid og virke på Bergermoen og ikke minst innbyggere i nærområdet. En hendelse kan være utslipp av gass eller en eksplosjon som følge av uhell, sabotasje, terror eller en ekstrem naturhendelse. Ulykker fører til forurensing av boområder og naturmiljø og krever kommunal oppfølging.

Påvirkning på bo- og oppvekstmiljø

Til tross for et omfattende forebyggende arbeid (hensynssoner, rutiner, tilsyn osv) vil det å ha en storulykkevirksomhet i nærområdet kunne utløse kriser/hendelser som påvirker miljøer utenfor de angitte hensynssonene – f.eks som følge av vindretning.

Kriser/hendelser som kan innebære «sosiale og psykologiske påkjenninger» for innbyggerne:

- Hendelser som rammer ei spesielt sårbar gruppe som skolebarn, men også andre sårbare grupper vil være utsatt (personer med luftveisplager, nedsatt helsetilstand osv.).
- Hendelser som gir befolkningen manglende mulighet for å unnsnippe. Selv om virksomheten i forkant har informert lokalsamfunnet om risikoen, vil ulykken komme plutselig og uventet.

Å ha en storulykkevirksomhet i kommunen vil bety «røde flagg» mht vekst og tilflytting av nye innbyggere.

Innenfor en radius på to kilometer fra anlegget i Musmyrveien 10 finner vi i kommunen mange bedrifter og arbeidsplasser, store boligområder, forretninger, to skoler og to barnehager. (Iflg kommunens egne tall har 700 personer i dag sin arbeidsplass på Bergermoen.)

Noen avstander målt fra HRAs anlegg til

Motorcrossbanen	300 m
Bolighus i Musmyrvn. 1	350 m
Fv 241 (tidl. E16)	400 m

Bergermoen handelspark	600 m
Boligfelt på Bergermotunet	850 m
Boliger Bergergrinna	1.000 m
Samsmoen barnehage	1.000 m
Bergerbakken skole/barnehage	1.400 m
Boligfelt i Bergermarka	1.600 m
Jevnaker skole	1.900 m

Avstandene er målt med utgangspunkt i karttjenesten på kommunens hjemmeside.

Lukt

Ifølge Ringerikes Blad 21.12.2025 anslo Løbben at den ønskede utvidelsen innebærer å øke mottak av matavfall fra 20.000 til 30.000 tonn årlig – dvs en økning på 50%. I tillegg til 50.000 tonn husdyrgjødsel årlig. HRA har gjennom årene fått mye kritikk for håndtering av luktproblemer. Til tross for forsikringer om tiltak for å bedre luktproblematikken, er det liten bedring å spore. Da er det nærliggende å tenke at det ikke finnes teknologiske løsninger som kan handtere lukten. Det er liten grunn til å tro at den planlagte økningen vil gi redusert lukt. I den forbindelse gjengis en uttalelse fra Løbben i Ringerikes Blad 20.02.2025: «Vi kommer til å bli bedre på lukt enn vi er i dag.» Som minner altfor mye om gamle forsikringer fra HRA's side.

Beredskap

Kommunen må lage beredskapsplaner som gjenspeiler at den har storulykkevirksomhet innenfor sine grenser. Kommunal beredskap i denne forbindelsen handler f.eks om ansvaret for

Brannmyndighet

Helse og omsorgsmyndighet

Etablering av evakuerings- og pårørendesenter

Systemer og rutiner for varsling

Beredskap krever ressurser – økt beredskap øker kostnadene. Er det fornuftig at kommunen bruker ressurser (skattekroner) på økt beredskap for at HRA skal kunne etablere et kommersielt foretak? F.eks mannskap, kompetanse, utstyr innen brannvern. Det er mulig at den nye virksomheten gir noen nye arbeidsplasser, men det er ingen garanti for at disse personene har bostedsadresse i kommunen og således skatter til kommunen.

Trafikk

Veisystemet er ikke dimensjonert for den økningen i trafikkmengde som foreliggende planer legger opp til. Spesielt ikke krysset Musmyrveien/Industriveien/Fylkesvei 241.

Ifølge kommunens egne tall har omlag 700 personer sin arbeidsplass på Bergermoen. Det er ingen offentlig kommunikasjon til/fra Bergermoen, og vi må anta at de aller fleste daglig benytter privatbil til/fra jobb. Flere av de eksisterende bedriftene er håndverksbedrifter – dvs at håndverkere kjører til og fra oppdrag opptil flere ganger om dagen. I tillegg besøkes forretningene (Gausdal Landhandel, Europris, Martinsen Lagerutsalg) av kunder som skal inn/ut av området. Det observeres jevnt over mye biler på parkeringsplassen utenfor de nevnte butikkene. Foreldre som skal levere barn i barnehage eller skolen benytter samme veien. I sum en trafikkmengde som gjør inn- og utkjøring på Fv 241 tidvis utfordrende allerede i dag – spesielt for kjøretøy som skal nordover på Fv 241.

De planene som pr i dag foreligger for utvikling av Bergermoen medfører en betydelig trafikkøkning av tunge kjøretøy daglig i flere tiår framover. Man trenger ikke være rakettforsker for å spå at privatbiler som skal nordover velger bort krysset ut på Fv 241 og heller tar runden om Bergerbakkveien. Som igjen betyr økt trafikk forbi både barnehagen og barneskolen og alle de som har bolig langs Bergerbakkveien.

Oppsummering

Vi har ovenfor pekt på flere vesentlige forhold som vil bli påvirket ved realisering av foreliggende planer. Forhold som er av stor betydning for de som allerede bor i kommunen og av vesentlig betydning for en kommune hvis ønsket er å være en attraktiv bo- og oppvektskommune. Vi er skeptiske grunnet usikkerhet rundt lukt og risiko med nær beliggenhet til boområder samt risiko rundt ammoniakklekkasje og eksplosjonsfare. Vi erkjenner at det ligger positive elementer i biogassproduksjon, men vi føler det er for mye usikkerhet og mangel på kunnskap rundt verdien og miljøbalansen i dette.

Jevnaker, 14. april 2026
Naturvernforbundet i Jevnaker

Anne Kristin F. Tinding
Leder
(Sign.)

Knut Tore Gundersen
Nestleder
(Sign.)